

Provtagningsanvisning SR, B- Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Beställning via Cosmic eller Lab portalen. Sökväg: Kemi → Hematologi, inflammation. Alt. hittas via sökfunktionen. Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 1 Bassortiment Laboratoriemedicin Region Gävleborg)
Provtagning	EDTA-rör, lila propp. OBS endast 5 ml rör som drar 4 ml blod kan analyseras. Röret ska fyllas helt, dvs. till ca 1 cm under proppen och blandas direkt efter provtagning ca 5–10 gånger så att luftbubblan når änden på röret vid varje blandning. Det räcker med ett EDTA-rör vid beställning av både B-Blodstatus och B-SR samtidigt men röret bör vara helt fyllt (4 ml venöst blod). Förvara röret stående i rumstemperatur efter provtagningen tills det är rums tempererat för att undvika hemolys. Därefter kan röret förvaras i kyl i max 36 timmar. Analysera rumstempererad. Låt provet rumstemperera minst 15 minuter innan analys efter provtagning eller efter kylförvaring.
Förvaring/Transport	Hållbarhet vid förvaring och transport till ankomst på analyserande laboratorium: Rumstemperatur max 6 timmar Kyl max 36 timmar
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle, Hudiksvall, Bollnäs

Referensintervall	Kvinnor	
	< 50 år	≤ 20 mm/h
	>50 år	≤ 30 mm/h
	P-piller och graviditet ger högre värden.	
	Män	
	< 50 år	≤ 15 mm/h
	> 50 år	≤ 20 mm/h
	Barn	≤ 10 mm/h
Svarstid	Dagligen	
Ackrediterad	Nej	
Efterbeställning	Kan efterbeställas inom 6 timmar	
Patientinformation	Ej tillämpligt	
Biobanksprov	Nej	
Kommentarer/Övrig upplysning	P-piller och graviditet kan ge värden upp till 30 mm.	
Medicinsk bakgrund/indikation	Indikation: Screening vid inflammatoriska reaktioner och för att följa sjukdomsförlopp. SR (erythrocytsänkningsreaktion) är en användbar men ospecifik markör för inflammation som används som ett screeningtest för sjukdom med en inflammatorisk reaktion, eller för att följa förändringar i aktivitetsförloppet i en tidigare känd sjukdom som påverkar plasmaproteinerna och blodets sedimentationshastighet. SR är ett mått på erythrocyternas sedimentationshastighet och varierar vid olika fysiologiska och patologiska tillstånd. SR inte mäter en specifik analyt utan snarare det fysiologiska fenomenet. Sedimentations process delas upp i tre faser. I första fasen adhererar enskilda erythrocyter till varandra och bildar så kallade myntrullar, i fas två faller myntrullarna genom plasman med en högre hastighet som nu är konstant och i tredje fasen packas myntrullarna på botten av röret och sönderfaller.	

Medicinsk bakgrund/
indikation, forts.

Därför kan resultatet påverkas av både plasma- och erytrocytfaktorer; som till exempel vid anemi, lipemi, ökat fibrinogen, hematokritvärden och liknande.

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2023-04-03	12	Dokumentet uppdaterat p.g.a. rör- och metodbyte. Nytt referensintervall. Förändrad hållbarhetstid, och att analysen kan efterbeställas inom 6 timmar.
2024-10-29	13	Uppdatering av titel enligt harmonisering av benämning utifrån rekommenderat rapportnamn.
2025-11-11	14	Ny upprättare. Uppdaterat med sökväg för beställning under Remiss.